ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ)

Β΄ ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε

άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, είναι αποδεκτή.)

ΘΕΜΑ 1 (μονάδες 35)

1° υποερώτημα (μονάδες 10)

Τι πρέπει να εννοούμε με τον όρο «δημοσιογραφικός λόγος»:

• όχι μόνο η γλωσσική μορφή που χρησιμοποιείται στη δημοσιογραφία,

• νοήματα που παράγονται μέσω της κατανάλωσης του δημοσιογραφικού προϊόντος

(ανάγνωση, ακρόαση),

κοινωνικά συμφραζόμενα που παράγονται από τα νοήματα που παράγει ο

δημοσιογραφικός λόγος,

Χώροι όπου κάνει αισθητή την παρουσία του ο «δημοσιογραφικός λόγος»:

πολλά και ποικίλα μέσα παρουσίας -> κυρίαρχος δημόσιος λόγος

2° υποερώτημα (μονάδες 10)

Προσθήκη νοήματος: Επίσης (3^η παράγραφος)

Βεβαιότητα: Οπωσδήποτε (3¹ παράγραφος)

Αντίθεση: Όμως (1^η παράγραφος)

Επεξήγηση: Ειδικά (1^η παράγραφος)

Συμπέρασμα: σε τελευταία ανάλυση (1^η παράγραφος)

3° υποερώτημα (μονάδες 15)

«Θεωρείται το <u>κεντρικό/κύριο</u> σημείο στο οποίο συναντιούνται, <u>παραποιούνται/</u>

διαστρέφονται/ αλλοιώνονται, αλλά και φανερώνονται/ δηλώνονται/εκφράζονται πολλές

φορές το ψέμα και η αλήθεια, η <u>ένταση/εμπάθεια/απολυτότητα</u> και η μετριοπάθεια, η

υπερβολή και η <u>ψυχραιμία/ ηρεμία</u>, η ελαφρότητα και η σοβαρότητα, ο πυκνός και ο

χαλαρός λόγος.»

ΘΕΜΑ 4 (μονάδες 15)

Οποιαδήποτε άποψη διατυπώνεται από τους μαθητές/-τριες θεωρείται αποδεκτή, εφόσον μπορεί να συσχετιστεί/ τεκμηριωθεί με στοιχεία/ χωρία του κειμένου, χωρίς να δίνεται με τρόπο αυθαίρετο.

Θετικά αξιολογείται ως προς το α΄ σκέλος/ερώτημα του θέματος η προσπάθεια του/της μαθητή/-τριας να προσδιορίσει με σαφήνεια και συντομία:

- την ανάδειξη του διαχρονικού φαινομένου του χάσματος γενεών
- τις αντιθέσεις / διαφορές ανάμεσα στον ηλικιωμένο ήρωα και τους εφήβους
- τη μοναξιά και περιθωριοποίηση της τρίτης ηλικίας, που οφείλεται στον σύγχρονο τρόπο ζωής (πνιγηρή καφετέρια)
- την έλλειψη αναγνώρισης της συνεισφοράς των ηλικιωμένων, που αγγίζει τα όρια του κοινωνικού ρατσισμού (τίτλος «Ο παρείσακτος» δύο τελευταίοι στίχοι, με ανάδειξη της σημασίας του τελευταίου στίχου ως ξεχωριστής στροφικής ενότητας: Ολόκληρο το μαγαζί συγκρατεί /Καρφωμένο στο χώμα.).

Στο β΄ σκέλος του θέματος ο/η μαθητής/-τρια καλείται να τοποθετηθεί προσωπικά στο σκηνικό που στήνεται στο ποίημα ανάλογα με την ιδιοσυγκρασία, αντιλήψεις που έχει, αλλά και τον βαθμό συναισθηματικής ανταπόκρισης που δημιούργησε η ανάγνωση.